



CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATERICA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: support@cncd.org.ro

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA nr. 538
din 18.11.2015

Dosar nr.: 397/2015

Petiția nr.: 4448/26.06.2015

Petent: C Ș

Reclamați: Facultatea de Psihologie și Științele Educației

Obiect: potențială faptă de discriminare privind accesul petentului la educație

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele și domiciliul petentului

I.1.1. C Ș, reprezentat de către Societatea Academică din România, prin contractul de mandat nr. 196/09.06.2015 (fila 34), având sediul în București, str. Lascăr Catargiu, nr. 15A, reprezentată de către Simona Ernu, director Executiv.

I.2. Numele și domiciliul reclamatului

I.2.1. Universitatea din București, cu sediul în Bd. M. Kogălniceanu, nr. 36-46, Sector 5, reprezentată legal prin prof. univ. dr. Mircea Dumitru – Rector, prin Facultatea de Psihologie și Științele Educației, reprezentată legal de către prof. univ. dr. Lucian Ciolan - Decan

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

Potentul sesizează o potențială faptă de discriminare privind accesul la educație, respectiv admiterea sa la un program universitar de master, criteriul invocat de către petent fiind cel al vârstei. Potentul arată faptul că sunt preferați candidați mai tineri, proaspăt absolvenți de facultate, în detrimentul candidaților mai în vârstă.

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din *O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare*, cu modificările și completările ulterioare, republicată (în continuare *O.G. nr. 137/2000*), s-a îndeplinit procedura de citare.

3.2. Părțile (petentul și partea reclamată) au fost citate pentru data de 14.07.2014 la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare CNCD).

3.3. La ședința din data de 14.07.2014, părțile au fost absente.

3.4. Prin adresa nr. 4775/13.07.2015, reprezentantul petentului a depus contractul de mandat nr. 196/09.06.2015 (fila 34 dosar).

3.5. Partea reclamată a formulat un punct de vedere înregistrat sub nr. 4822/14.07.2015.

3.6. Potentul a formulat un punct de vedere înregistrat sub nr. 5298/10.08.2015, prin care solicita o serie de precizări legate de punctul de vedere al părții reclamate.

3.7. S-a procedat la transmiterea documentului către partea reclamată, acesta răspunzând prin adresa nr. 6164/24.09.2015.

3.8. S-a procedat la comunicarea către petent.

3.9. Procedura legal îndeplinită.

IV. Susținerea părților

4.1. Susținerea petentei

4.1.2. Prin sesizarea făcută, petentul arată faptul că se consideră discriminat privind accesul său la educație, respectiv la un program de master, criteriul invocat fiind cel al vârstei petentului (petentul fiind născut în anul 1968).

4.1.2. Astfel, petentul arată că a fost discriminat cu ocazia susținerii examenului de admitere la studiile universitare de master, sesiunea iulie 2014 la specializările: psihodiagnostic, psihologie experiențială unificatoare și dezvoltare personală, respectiv Psihologia sănătății – Cercetare Clinică și Optimizare comportamentală, organizate de Facultatea de Psihologie și Științele Educației din cadrul Universității București.

4.1.3. Petentul reclamă notarea foarte scăzută a dosarelor sale de candidat (portofoliu), dosare care conțineau chestionarele cu răspunsuri și dovezi asupra activității profesionale, științifice și alte elemente ale portofoliului academic cerute la înscriere.

4.1.4. Notarea, în opinia petentului nu reflectă calitatea și cantitatea documentelor conținute.

4.1.5. Petentul mai susține faptul că, din observațiile sale și discuțiile cu alți candidați, aplicanții de vârstă mai înaintată au primit note mai mici.

4.1.6. Petentul ar fi fost informat, în mod informal și neoficial, că dosarele ar fi fost respinse pe motiv că facultatea ar prefera candidaturi ale absolvenților mai tineri în detrimentul celor mai în vârstă, chiar dacă au experiență și sunt motivați în schimbarea carierei.

4.1.7. De altfel, modul de a se proceda la secția dosarelor contravine principiului Life Long Learning din cadrul Procesului de la Bologna, la care România este parte.

4.1.8. Petentul a solicitat reevaluarea celor două dosare academice depuse, primind către sfârșitul anului 2014 un răspuns evaziv, conținând o serie de inadvertențe: nu conține toate semnăturile persoanelor menționate în procesele verbale, nu este aplicată ștampila unității pe semnătura conducătorului legal, nu conțin structura probei de concurs, nu precizează criteriile stabilite în funcție de specificul programului de master, nu conțin criteriile consistenței și relevanței pentru programul aprobat și nici criteriile de punctaj standardizat, nu este precizată metodologia de evaluare, nu sunt precizate materiile cu relevanță în notare, nivelul de punctaj acordat pentru fiecare element al dosarului academic, nu conțin un înscris centralizat în chestionarul tip notarea matematică acordată de către comisie, nu există o formulă de calcul pe baza căreia să fi rezultat notarea și nu au fost comunicate în termenul legal.

4.1.9. Raportat la excepția de neкомпetență invocată de către partea reclamată, se solicită respingerea acesteia, apreciindu-se faptul că obiectul prezentei petiții intră sub incidența prevederilor O.G. 137/2000.

4.1.10. Petentul nu a contestat niciodată punctarea la examinarea orală. Petentul a contestat doar punctatul acordat dosarelor academice depuse în cadrul celor două concursuri.

4.1.11. Solicită reclamatei să depună indicatorii folosiți în evaluarea candidaților, fișele de evaluare a celor două dosare academice depuse de către petent, informații statistice cu privire la vârsta candidaților admiși cât și a celor respinși precum și dovada comunicării în termen de 48 de ore răspunsul la contestația formulată de către petent.

4.2. Susținerea părții reclamate

4.2.1. Prin punctul de vedere înregistrat sub nr. 4822/14.07.2015, partea reclamată arată faptul că obiectul petiției nu întrunește condițiile prevăzute de art. 2, alin. 1 din OUG nr. 137/2000, solicitând admiterea **excepției de neкомпetență**.

4.2.2. Pe fond, acuzele aduse de către petent sunt vădit neîntemeiate pentru următoarele considerente:

4.2.3. Criteriul pe baza căruia s-a procedat la admiterea respectiv respingerea la programele de master a fost exclusiv cel al calității.

4.2.4. Petentul, nemulțumit de notarea, respectiv respingerea la programele de master a beneficiat de calea legală a contestației iar prin răspunsurile primite i-au fost aduse o serie de clarificări referitoare la notare și implicit la rezultatul final al examinării.

4.2.5. Afirmațiile potrivit cărora „din discuțiile cu alți candidați, aplicanții de vârstă mai înaintată au primit note mai mici” reprezintă simple presupuneri, fără suport probator.

4.2.6. Față de afirmațiile petentului se precizează faptul că vârsta nu a fost și nu ar putea fi un criteriu de admitere sau de respingere la un examen în cadrul unei facultăți a universității reclamate, instituție de învățământ de prestigiu care încurajează și susține promovarea valorilor.

4.2.7. Având în vedere răspunsurile la contestații, apreciază că acestea sunt relevante pentru o corectă stabilire și interpretare atât a situației de fapt cât și a celei de drept.

4.2. Se mai arată faptul că nu se regăsește o împuternicire printre actele comunicate, acțiunea introdusă fiind inadmisibilă.

4.2.9. Se solicită respingerea petiției formulate, fiind avut în vedere criteriul calității, singurul criteriu care trebuie să primeze în cadrul procesului educațional.

4.2.10. Din adresa nr. 879/13.07.2015 a Facultății de Psihologie și Științele Educației din București, se subliniază „criteriile de evaluare au fost stabilite în acord cu Cadrul Național al Calificărilor în Învățământul Superior și în acord cu cerințele primare necesare psihologilor clinicieni și psihoterapeuților prevăzute de Colegiul Psihologilor din România.

4.2.11. Petentul a formulat contestație, ambele comisii de examinare respingând contestația ca nefondată, neexistând o diferență mai mare de 1 punct între comisii/evaluatori.

4.2.12. Analiza vârstei candidaților admis la programele de master, relevă un interval de vârstă foarte variat.

4.2.13. Prin adresa nr. 6164/24.09.2015, partea reclamată comunică Consiliului cadrul de referință cu indicatorii folosiți în procesul de evaluare a candidaților.

4.2.14. Prin faptul că petentul contestă în fapt punctajul dosarelor academice depuse în cadrul celor două concursuri, partea reclamată apreciază faptul că reclamația iese din zona inițială a acuzațiilor de discriminare, contestând în fapt relevanța și legitimitatea unei metodologii de evaluare academică. De altfel, diferența de punctaj între cele două dosare (0.34 puncte) este sub limita pe care orice reglementare legală sau procedurală o consideră semnificativă în procesul de evaluare.

4.2.5. Mai mult, evaluarea fiind realizată de către două comisii diferite, consideră absolut acceptabilă evaluarea nuanțată a unuia și aceluiași dosar în funcție de specialitatea fiecărui program de master în parte.

4.2.6. Vârsta este complet nerelevantă în procesul de înscriere, evaluare, admitere și gestionare a studenților, nelucrându-se cu scheme predeterminate legate de categoriile de vârstă ale candidaților la examene.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. Prin petiția formulată și trimisă spre soluționare Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării acesta este sesizat cu privire la săvârșirea unei potențiale fapte de discriminare, în sensul neadmiterii petentului la un program universitar de master. Criteriul invocat de către petent este cel al vârstei. Din documentele depuse la dosar și din susținerile părților rezultă faptul că petentul a formulat contestație, rezultatul fiind același și în urma contestației. Pe de altă parte, intervalul de vârstă a candidaților admiși la programele de master la psihologie este foarte variat.

5.2. În drept, potrivit dispozițiilor art.63 din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor, care prevăd „(1) Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției” Colegiul urmează a se pronunța cu prioritate asupra excepției invocate, respectiv a excepției de necompetență invocată de către partea reclamată. Colegiul, analizând petiția dedusă soluționării precum și raportarea obiectului petiției la prevederile O.G. 137/2000, urmează a respinge excepția invocată și a intra pe fondul petiției.

5.3. Conform art. 2 alin.1 din O.G. 137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, constituie discriminare „orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă,

naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

5.4. Colegiul director analizează dacă în cazul semnalat de către petent se întrunesc condițiile pentru existența unei fapte de discriminare. Pentru ca o faptă să fie calificată discriminatorie trebuie să îndeplinească următoarele condiții: a) existența unui tratament diferențiat a unor situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile; b) existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin. 1 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare; c) tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege; d) tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluia scop să nu fie adecvate și necesare.

5.5. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din O.G. 137/2000. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1 *deosebirea, excluderea, restricția sau preferința* trebuie să aibă la bază unul dintre *criteriile* prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată anterior, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

5.6. În speță, petentul arată faptul că nu a fost admis la master datorită vârstei sale. Din auzite, petentul ar fi reținut faptul că sunt preferate, pentru programele de master persoanele tinere, care au absolvit recent facultatea. Partea reclamată a întors sarcina probei demonstrând faptul că persoanele înscrise la programele de master ale facultății sunt de vârste diferite, vârsta neconstituind un criteriu la admiterea la programele facultății fiind prezentat și un grafic cu repartiția pe grupe de vârstă a studenților admiși la cele două programe de master, respectiv la psihodiagnoză, psihoterapie experiențială unificatoare și dezvoltare personală și la programul Psihologia sănătății.

5.7. Colegiul director mai reține faptul că motivul, criteriul de discriminare invocat de către petent ar fi cel al vârstei, petentul susținând că sunt preferați absolvenții tineri.

5.8. Potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, una dintre condițiile pentru ca o faptă să fie discriminatorie este existența unei legături de cauzalitate între criteriu invocat și fapta sesizată .

5.9. Colegiul director constată că, în speță, nu sunt îndeplinite condițiile pentru ca o faptă să fie discriminatorie, neputând fi reținută o legătură de cauzalitate între criteriul invocat de către petent (vârsta acestuia – 47 de ani) și aspectele prezumtiv discriminatorii supuse analizării și dispunerii de către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, respectiv prezumata discriminare la programul de master al facultății de Psihologie. Se rețin apărările petentei, potrivit cărora vârsta petentului nu a constituit un impediment, fiind admise la master și persoane aflate în aceeași grupă de vârstă cu petentul. Se arată faptul că singurul criteriu este cel al competenței și al calității lucrării; petentul a fost examinat de către o comisie, a avut posibilitatea de a formula contestație, în urma contestației petentul nefiind admis.

5.10. Colegiul director dispune că aspectele sesizate de petent nu constituie faptă de discriminare potrivit art. 2, alin. 1 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, nefiind îndeplinite condițiile

cerute de lege și anume lipsa raportului de cauzalitate între criteriul invocat de către petent și faptele sesizate.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Respinge excepția de necompetență invocată;
2. Constată lipsa raportului de cauzalitate dintre criteriul invocat, în speță vârsta petentului și faptele sesizate, respectiv neadmiterea la programul de master al facultății.
3. o copie a hotărârii se va transmite părților;

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BERTZI THEODORA – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

MANOLE PETRE-FLORIN – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Data redactării: 20.11.2015

Motivată și tehnoredactată T.B./R.B.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

Verificat SCSRP